

Wie trouw is aan iets kleins, doet iets groots

Preek over Genesis 1&2 en Lucas 5:17-26

Paaskerk Baarn, 21 april 2013

Ds. C. Kruijswijk Jansen

Overdenking in het kader van Duurzaamheid (actie Zonnepanelen) en Doopviering.

In welke wereld groeien onze kinderen op? De foto op de voorkant van het liturgieboekje geeft aan hoe mooi het is, een mooie kerk en een stralende lucht. We leven in een zonnige wereld. Het hangt er wel van af in welke wereld je opgroeit. In de eerste (dat is Europa), of in de tweede (dat is Noord Amerika), of in de derde (dat is de rest), of in de vierde (dan ben je weer in de eerste en tweede, maar dan met mensen die het structureel niet bolwerken). Niet overal schijnt de zon, niet overal is het zo zonnig. Bepalend is wáár je die vraag stelt.

UNICEF onderzocht in welk rijk land de kinderen het meest gelukkig zijn. Uitkomst: Nederland. Gekeken was naar gezondheid, onderwijs, veiligheid, welvaart, roken, drinken, drugsgebruik, enz. In Nederland zijn de kinderen het gelukkigst. Dat was 10 april. Een dag eerder tonde ons dagblad de foto van een vader in Feyenoordshirt met een kind van een jaar of drie op z'n schouders. Het kind stak de middelvinger omhoog. Dit was blijkbaar zo'n gelukkig kind. Het bijschrift was: 'Als er iets fout gaat, ligt het altijd aan de anderen.' Dat bleek een tijdje geleden toen een Facebook feestje in Haren uitliep op een veldslag met de politie. Dat geweld was ontstaan omdat de politie zo gewelddadig optrad ... Het was niet voor het eerst. Krakkers uit de tijd van de inhuldiging van koningin Beatrix, ruim dertig jaar geleden, hadden dezelfde redenering. Amsterdam veranderde in een geweldsexplosie door krakkers omdat de politie zoveel geweld gebruikte...

Je kunt je afvragen in welke wereld onze kinderen opgroeien. Een betere vraag is wat je je kinderen meegeeft in deze wereld aan omgaan met elkaar, je idealen, je normen en waarden. Het eerste wat je je kind meegeeft is een naam. En namen zeggen vaak al zoveel.

Straks dopen we Liene Frederika Susanne. Liene komt van angeline, engel, boodschapper van God. Frederika betekent machtige beschermer. Susanne betekent lelie oftewel schoonheid. Haar naam betekent 'zij is de boodschapper van God die het schone verwezenlijkt'.

Senna Luna is de tweede dopeling. Senna betekent het ware, de eerbied. Luna is de maan. Haar naam betekent 'zij die eerbied uitstraalt'.

Mika Luca is de derde. Mika komt van Michaël, de aartsengel die over ons waakt, ook boodschapper van God. Luca betekent licht. Zijn naam betekent 'de boodschapper van God die het licht brengt'.

Namen zijn het die veel zeggen over hoe je met elkaar leeft en omgaat, over wat het leven van belang maakt, over wie je voor je leven danken mag. Dat zit er in hun rugzakje.

Wat zit in onze rugzakjes? In het mijne zit mijn vader. Hij is onderwijzer, maar in zijn vrije tijd houdt hij zich bezig met oudheidkunde, met ons cultuurgood. We fietsen door de Achterhoek, ik ben een jaar of tien. In Didam staat een molen te verpieteren, de kap is lek, de wieken zijn verdwenen. Mijn vader maakt een praatje met de molenaar, over hoe dat zo gekomen is en of hij graag z'n molen gerestaureerd ziet worden. Een jaar later is het zover. Mijn vader vond een potje, en spande de molencommissie er voor. De kap heeft nieuw riet, de wieken zitten er weer aan en het maalwerk doet het weer. De liefde voor het culturele is mij al vroeg bijgebracht.

Ook m'n moeder zit in m'n rugzakje. Ik ben een jaar of vier, vijf. Ik sta naast haar stoel, ze strijkt me met haar hand over m'n rug, want ik kan niet slapen. Gerust en stil kan ik weer naar bed.

Ook Joop van den Ende, onze plaatsgenoot, zit in m'n rugzakje. Onlangs las ik de zojuist uitgekomen Biografie van hem. Ik had het boek te leen. De eigenaar had met potlood voorin geschreven:

"Fantastisch en inspirerend boek". Inderdaad fascinerend hoe iemand met alleen ambachtschool timmeren met hard werken en veel visie uitgroeit tot de mecenas van de Nederlandse theaterwereld. Inderdaad inspirerend.

U hebt allemaal van die ervaringen in uw rugzakje zitten. Het zijn misschien maar kleine dingen die in je rugzakje zitten, maar wel van belang. Ik denk aan de uitspraak van moeder Theresa: "Wie trouw is aan iets kleins, doet iets groots". Het lijkt op wat de rabbijnen zeggen en wat in de Koran terecht is gekomen: "Wie een leven redt, redt de hele wereld".

De basis van dit alles vind je in de scheppingsverhalen die we gelezen hebben, dat de aarde bedoeld is om "te bewerken en over te waken" (Gen 2:15). Dit zijn sacrale werkwoorden die gebruikt worden in de tempel. 'Bewerken' is dienen, vereren, en dan gaat het om God. Met 'de aarde bewerken' dien je God. Niet anders is het met 'waken', u kent het als dat wat een herder doet: waken, hoeden over de kudde. Dus iets, iemand tot z'n recht brengen, leven bevorderen. "De Heer zegene en behoede u", die waarde!

In Gen 1:28 wordt dat nog eens onderstreept en in schema gezet met de werkwoorden 'talrijk worden' en 'heersen'. Bewerken en waken moet een strategie worden, anders wordt het niets. Als ik in m'n eentje zonnepanelen op m'n dak zet, is dat wel mooi, maar het wordt niets. Pas als iedereen meedoet, wordt het wat. Op deze wijze is de boodschap om met elkaar van de schepping iets moois te maken. Wat God ter harte gaat, gaat ook ons ter harte.

Vanuit de scheppingsverhalen is de vraag hoe we omgaan met onze aarde, met grondstoffen, lucht en water. Daarom voeren we deze weken actie voor zonepanelen op het dak van de Paaskerk met de slogan "Onze droom staat op het dak". Het gaat om onze aarde, om de toekomst van onze kinderen. Daarom gaat het ook om mensen, dat mensen tot hun recht komen, dat mensen er mogen zijn. Daarom lezen we vandaag ook over de vier mannen en hun vriend. Die vriend is verlamd, die heeft iets. Hij zal wel iets fout gedaan hebben, iets wat je 'zonde' noemt. Je bent toch niet zomaar verlamd. Als je een handicap hebt, zul je wel iets op je kerfstok hebben. Zo wordt het tenminste verteld in een ander evangelie, van Johannes, over iemand die blind geboren is. De omstanders vragen daar aan Jezus: "Is hij blind geboren omdat hij zelf gezondigd heeft, of hebben zijn ouders gezondigd".

Het is een wrede wereld. Dat blijkt al omdat niemand de verlamde man doorlaat. Ze versperren hem de weg om bij Jezus te komen. Daarom moeten zijn vrienden hem via het dak bij Jezus neerlaten. De vier mannen leggen zich niet neer bij die etikettering. Hun vriend is geen zondaar, hun vriend is mens net als zij. Al is hij verlamd, hij is niet minder dan zij. Als zij hun vriend bij Jezus neerlaten, ziet Jezus dat. Hij kijkt naar boven en ziet hun (meervoud!) geloof, kijkt dan naar beneden en zegt dan tegen de verlamde man: "uw zonden zijn u vergeven". Dat wil dus zeggen dat Jezus het geloof, het vertrouwen van de vier mensen ziet, die weigeren hun vriend als zondaar, als afgeschrevene, te aanvaarden. Jezus schrijft de verlamde evenmin af: Jij bent geen zondaar, jij bent mens, net als ieder ander. Als er één zondaar is, dan is dat de menigte om je heen die jou heeft afgeschreven. En om te bewijzen dat het hem ernst is, zegt hij "Sta op en wandel". Dat mag je een wonder noemen, maar het echte wonder staat op het dak: vier vrienden die weigeren om een mens met een handicap af te schrijven als minderwaardig.

'Onze droom staat op het dak': de vier vrienden zijn een knipoog naar de zonnepanelen. Zij staan voor onze droom dat er in onze wereld vrede zal zijn, liefde en brood voor iedereen, dat ieder mens onder z'n eigen wijnstok en vijgeboom kan zitten en kan genieten van een glaasje wijn. Dat ieder mens tot z'n recht komt, en dat, wie niet zelf kan, geholpen wordt.

Zestien panelen stellen misschien niet zoveel voor, één mens redden is misschien niet zoveel, maar moeder Theresa heeft wel gelijk: "Wie trouw is aan iets kleins, doet iets groots". Wie één mens redt, redt een hele wereld. Dát is wat in ons rugzakje zit, dát geven jullie aan je kinderen mee. "Wie trouw is aan iets kleins, doet iets groots"

Amen.